

ECONOMIA SOCIALĂ ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII LOCALE

*Claudia Petrescu (coordonator),
Editura Polirom, Iași, 2013*

Mihaela Pitea^[1]

Claudia Petrescu este doctor în sociologie, cercetător al Institutului de Cercetare a Calității Vieții al Academiei Române și cadru didactic asociat al Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București. A scris numeroase articole în reviste de specialitate și capitole în cărți dedicate diferitelor aspecte sociale.

Volumul de față a fost realizat în cadrul proiectului „*Prometeus – promovarea economiei sociale în România prin cercetare, educație și formare profesională la standarde europene*” cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 și este implementat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile.

Claudia Petrescu a coordonat șapte autori cu experiență în domeniul economiei sociale care au contribuit la realizarea acestui material. Aceștia au fost: Corneliu Ionescu (economist), Mircea Kivu (sociolog), Adriana Neguț (sociolog), Ionuț Petrescu (sociolog), Monica Popa (sociolog), Smaranda Rotaru (sociolog) și Gabriel Stănilă (sociolog).

Titlul cărții este unul reprezentativ și bine ales pentru problematica descrisă în paginile acesteia.

Materialul este publicat la Editura Polirom în anul 2013.

În Introducere către o cunoaștere mai bună a rolurilor entităților de economie socială în procesul de dezvoltare locală
Claudia Petrescu identifică ca și soluție la problemele sociale precum

^[1] Sociolog, Coordonator Centrul de Resurse în Economia Socială și Dezvoltarea Resurselor Umane, Asociația Alternative Sociale, Șos. Nicolina, nr. 24, Iași; tel.: 0735.840.022; e-mail: mpitea@alternativesociale.ro.

somajul, sărăcia, migrația etc. economia socială. Aceasta din urmă oferă soluții viabile la incluziunea socială a grupurilor vulnerabile și măsuri active pentru aceste persoane.

Partea I. Economia socială și dezvoltarea locală – abordare teoretică cuprinde trei părți.

Materialul *Economia socială și dezvoltarea locală* este semnată de Gabriel Stănilă. Autorul detaliază cele trei categorii ale întreprinderilor și organizațiilor celui de-al treilea sector, perspectivă care își are originile în Franța. Aceste categorii sunt: întreprinderile cooperatiste, societățile mutuale și organizațiile descrise ca asociații însă care pot fi încadrate juridic diferit de la o țară la alta. În continuare ne este supusă atenției tema dezvoltării locale cu accent pe conexiunile dintre aceasta și economia socială. Gabriel Stănilă descrie entitățile de economie socială, elementele de inovație din România și impactul acestor instituții asupra dezvoltării locale. Una dintre concluziile acestei părți este aceea că întreprinderile sociale sunt responsabile de dezvoltarea locală prin activitățile pe care le derulează.

Materialul *Capitalul social, economia socială și dezvoltarea locală* este semnat de Adriana Neguț. Domnia sa face o scurtă prezentare a evoluției conceptului de economie socială, a cercetărilor făcute în România pe această tematică punctând definițiile economiei sociale din Europa. Capitalul social este abordat teoretic și autoarea face distincția între tipul *bonding* (caracteristic comunităților mici bazate pe relațiile din interiorul grupului de apartenență) și *bridging* (comunități cu nivel ridicat de capital sunt caracterizate de relații cu alte grupuri din afara grupurilor primare).

Materialul *Dezvoltarea locală în România – rolul organizațiilor de economie socială în furnizarea de bunăstare* este semnat de Claudia Petrescu. Autoarea este de părere că entitățile de economie socială au un impact semnificativ asupra dezvoltării locale. Domnia sa face o trecere în revistă a semnificației conceptelor de dezvoltare comunitară și dezvoltare locală subliniind principalele caracteristici ale dezvoltării comunitare care sunt legate de auto-ajutorare (self-help). Claudia Petrescu punctează faptul că întreprinderile sociale sunt elemente cheie în

acumularea de capital social și uman la nivel local și totodată reduc efectele negative ale procesului de dezvoltare la nivelul comunităților.

Partea a II-a. Analiza comparativă a entităților de economie socială din România este semnată de Claudia Petrescu și Gabriel Stănilă. Autorii trec în revistă cercetările realizate în România pe tematica entităților de economie socială punctând faptul că ei vor analiza patru din aceste tipuri. Acestea sunt: cooperativele (meșteșugărești și de consum), casele de ajutor reciproc (ale salariaților și ale pensionarilor), entitățile forestiere și formele de asociere ale producătorilor agricoli. Prezentări despre entitățile de economie socială regăsim și în alte publicații însă accentul este pus pe identificarea acestora în „regiuni de dezvoltare din perspectiva aglomerării urbane” (Luca, 2013:185).

Partea a III-a. Entitățile de economie socială din România. Cooperativele – studii de caz. Entitățile analizate sunt Certa Grup (autori Claudia Petrescu și Corneliu Ionescu) și Super Coop Târgu Neamț (Smaranda Rotaru, Ionuț Petrescu și Corneliu Ionescu). Studiile de caz se axează pe analiza următoarelor aspecte: guvernarea democratică, misiunea socială, activitatea economică, relația cu autoritățile, cadrul legal, domeniul de activitate, misiunea socială, distribuția profitului etc. Concluzia studiilor de caz este că aceste entități au reușit să promoveze principiile cooperatiste.

Partea a IV-a. Entitățile de economie socială din România. Casele de ajutor reciproc ale salariaților și pensionarilor – studii de caz. Entitățile descrise sunt Casa de Ajutor Reciproc Teiuș (Mircea și Corneliu Ionescu), Casa de Ajutor Reciproc Faur (Mircea și Corneliu Ionescu), Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Omenia (Gabriel Stănilă și Corneliu Ionescu) și Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Vâlcea (Gabriel Stănilă și Corneliu Ionescu). În această secțiune autorii fiecărui subcapitol prezintă entitățile din perspectivă istorică, a cadrului legal, a operaționalizării principiilor economiei sociale, a conducerii, a întreprinderii sociale în contextul comunității, a managementului, a apartenenței la rețele naționale și internaționale etc.

Partea a V-a. Entitățile de economie socială din România. Obști/composesorate – studiu de caz. Materialul *Asociații forestiere – Obștea Viișoara* este semnat de Monica Popa și Corneliu Ionescu. Abordarea autorilor în acest studiu de caz s-a axat pe descrierea cadrului legal, a conducerii, a modelelor de afacere, a misiunii sociale, a relației cu mediul înconjurător etc. a Obștei Viișoara. Domniile sale conchid că este lăudabil că organizația reușește să se susțină din surse proprii și că reușesc să exploateze rațional resursele existente.

Partea a VI-a. Entitățile de economie socială din România. Forme de asociere și cooperare ale producătorilor agricoli – studiu de caz. Materialul *BIOCOOP Sibiu* este semnat de Gabriel Stănilă și Corneliu Ionescu. Acest studiu de caz pune accent pe următoarele idei: anul apariției BIOCOOP Sibiu, principalele caracteristici ale întreprinderilor sociale, cadrul legal, implicarea în rețele și managementul financiar-contabil. Reprezentantul BIOCOOP Sibiu a precizat, în altă publicație că: „o primă problemă pe care am avut-o, mai ales la începutul activității noastre, se referea la confuzia frecventă legată de SC. care provine de la societate cooperativă și nu de la societate comercială” (Foca, 2012:160).

Acest material este unul recomandabil pentru persoanele interesate să afle mai multe informații despre entitățile din domeniul economiei sociale din România. Autorii care au contribuit la conceperea acestui studiu au încercat să surprindă cât mai multe aspecte legate de buna funcționare a acestor entități pentru a oferi cititorului o imagine cât mai clară despre activitatea acestora.

Minusul acestui material este acela că nu sunt prezentate concluzii generale despre aspectele care au fost prezentate în această carte.

Bibliografie

1. Foca, L. (2012). Interviu cu Wilhem Schuster, membru BIOCOOP Sibiu. *Revista de Economie Sociala*, Vol. II, Nr. 2/2012, pp. 158-164.
2. Luca, C. (2013). Recenzie Atlasul Economiei Sociale. Ediția 2012. *Revista de Economie Sociala*, Vol. III, Nr. 1/2013, pp. 183-185.